

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jany Komínkové a Mgr. Miroslavy Kašpírkové v právní věci **žalobce: K.S.**, IČ X, ..., *zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4*, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, IČ 70890366, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2016, č. j. DSH/471/16,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 7. 4. 2016, č. j. DSH/471/16, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 11.228,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., (dále jen „správní řád“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 12. 11. 2015, č. j. MMP/277580/15, sp. zn. SZ MMP/201900/15 (dále také „prvoinstanční rozhodnutí“), jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.500 Kč, neboť se opakovaně dopustil správního deliktu ve smyslu § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změně některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť porušil § 10 odst. 3 téhož zákona. Zároveň mu byla prvoinstančním rozhodnutím uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

V podané žalobě žalobce předně konstatoval, že ve správním řízení bylo vedeno společné řízení o spáchání pěti správních deliktů provozovatele vozidla. Řízení bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení o správních deliktech ze dne 18. 9. 2015.

Žalobce se nejprve věnoval jednotlivým přestupkům, kterými měla být naplněna skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla. K přestupku ze dne 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014 uvedl následující. Zahájení řízení o správních deliktech předcházelo v případě přestupku ze dne 30. 10. 2014 vyhotovení výzvy k úhradě určené částky, kterou správní orgán doručil žalobci jako provozovateli vozidla. Správní orgán v poučení výzvy k úhradě částky uvedl, že žalobce má právo sdělit správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla. Žalobce na základě této výzvy sdělil žalovanému totožnost řidiče, který vozidlo řídil. Správní orgán následně doručoval řidiči vozidla výzvu k podání vysvětlení. Poté, co se výzva k podání vysvětlení vrátila zpět správnímu orgánu, správní orgán předvolal k podání vysvětlení žalobce. Žalobce na výzvu k podání vysvětlení nijak nereagoval. S tímto se správní orgán spokojil a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. V této souvislosti žalobce namítal, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Pokud žalobce na výzvu k podání vysvětlení nereagoval, měl správní orgán přistoupit k pořádkovým opatřením, např. k udělení pořádkové pokuty. Správní orgán musí podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, což v daném případě přinejmenším znamenalo získat podání vysvětlení provozovatele vozidla. Žalobce jako provozovatel vozidla přitom neodepřel výpověď, ani jiným způsobem nedal najevo, že nebude spolupracovat, správnímu orgánu tedy nic nebránilo předvolat žalobce k podání vysvětlení opětovně.

Zejména však pro zahájení řízení o přestupku vůči oznámenému řidiči nebylo vůbec podstatné, zda si tento řidič přebírá písemnosti, tj. zda má na uvedené adrese označenou schránku. Správní orgán proti němu mohl zahájit řízení doručením oznámení o zahájení řízení fikcí nebo opatrovníkovi. Žalobce vnímal postup správního orgánu jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, že jím provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu pan Y., a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti panu Y., nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení o přestupku dle § 125c odst. 2 silničního zákona pro porušení § 10 odst. d) silničního zákona. Pokud by správní orgán dospěl k závěru, že tvrzení provozovatele vozidla stran totožnosti řidiče není pravdivé, pak měl povinnost proti němu zahájit řízení o deliktu dle § 125c odst. 2 silničního zákona. Žalobce správnímu orgánu poskytl požadovanou součinnost, když oznámil totožnost pachatele přestupku. Povinností správního orgánu pak bylo podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž správní orgán měl k dispozici vyjádření provozovatele o identitě řidiče, které nebylo nijak zpochybněno, např. správním rozhodnutím o uložení pokuty za správní delikt, spočívající v tom, že provozovatel neznal identitu řidiče, který řídil jeho vozidlo. Správní orgán tedy postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 silničního zákona, když nezjišťoval totožnost pachatele přestupku. Správní delikt provozovatele vozidla je přitom deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku, případně až poté provozovatel vozidla. Správní orgán toto nerespektoval a zásadně tak krátil práva žalobce.

K oběma přestupkům pak žalobce namítal, že správní orgán neprokázal, že by skutečně byly spáchány. Skutečnost, že k těmto přestupkům mělo dojít, vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu žalobce odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009: „*Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.*“ Součástí spisu jsou pak fotografie z místa spáchání přestupku. Z fotografií ale není zřejmé, že by řidič vozidla skutečně neměl ve vozidle umístěnou platnou parkovací kartu. Na žádné fotografii není jasně vidět za čelní sklo vozidla žalobce – v čelním skle se odráží okolí vozidla a za čelní sklo tak není vidět. Nelze tedy jednoznačně tvrdit, že ve vozidle nebyla umístěna platná parkovací karta. Ve spise tak absentuje jakýkoliv důkaz svědčící o protiprávním jednání řidiče. Z daného je zřejmé, že se řidič vozidla žádného přestupku nedopustil, a tedy ani žalobce nemohl být shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla (§ 125f odst. 2 odst. písm. b) silničního zákona). V této souvislosti žalobce odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30A 80/2015 – 43. Krajský soud v tomto rozsudku ve zcela totožné věci uvedl, že nelze ke stanovení viny užít fotografie, ze kterých není jednoznačně zřejmé přestupkové jednání obviněné osoby.

Žalobce dále namítal, že správní delikty provozovatele vozidla spáchané v uvedených dnech jsou již promlčeny. Správní řád ani silniční zákon totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f silničního zákona. Správní delikt však musí vykazovat znaky přestupku [§ 125f odst. 2 písm. c) silničního zákona], avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu srov. Metodika k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydaná Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5: *Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení „In dubio mitius“.* Žalobce očekával, že žalovaný svým rozhodnutím řízení o správním deliktu zastaví, neboť na základě metodiky Ministerstva dopravy legitimně očekával, že odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla zanikne uplynutím jednoho roku od spáchání správního deliktu. Rozhodnutí žalovaného proto bylo pro žalobce překvapivé. Pokud existuje veřejně dostupná metodika Ministerstva dopravy, která je stále účinná, je v rozporu s principem právní jistoty, když správní orgány rozhodují v rozporu s pokynem nadřízeného správního orgánu. Žalobce se na podporu svého tvrzení odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30A 80/2015 – 43, ve kterém krajský soud vyjádřil jednoznačný názor, že veškeré správní delikty spáchané do 6. 11. 2014 včetně jsou promlčeny uplynutím jednoleté prekluzivní lhůty od jejich spáchání.

K přestupkům ze dne 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014 žalobce dále poukazoval na skutečnost, že správní orgán špatně posoudil způsob spáchání deliktů. Žalobce sice zastával názor, že k

přestupkům nedošlo, pokud ale správní orgán trval na názoru, že přestupky byly spáchány, měl věc posoudit jako jeden trvající delikt. Řidič vozidla na daném místě vozidlo zaparkoval dne 27. 10. 2014. Vozidlo pak na daném místě stálo až do dne 30. 10. 2014. Nejednalo se tak o 2 samostatné skutky, ale o jeden trvající delikt. Řidič vozidla navodil protiprávní stav dne 27. 10. 2014 a protiprávní stav následně udržoval až do 30. 10. 2014, kdy řidič s vozidlem odjel. Správní orgán tak neměl věc řešit jako jednotlivé spáchání správních deliktů, ale jako řízení o trvajícím správním deliktu. To odůvodňuje vadu výroku rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla, a to z důvodu, že celkem pětkrát nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Pokud by správní orgán posoudil jednání správně jako delikt trvající, pak by výrokem mohl žalobce uznat odpovědným pouze z důvodu, že celkem čtyřikrát nezajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu. To představuje o 20 % menší počet porušení pravidel silničního provozu, čemuž lze očekávat, že by byla adekvátní o 20 % nižší pokuta.

K přestupkům ze dne 6. 1. 2015, 7. 1. 2015 a 16. 3. 2015 žalobce namítal, že správní orgán neprokázal, že k přestupkům skutečně došlo. Skutečnost, že měly být spáchány přestupky, opět vyplývá pouze z úředních záznamů, které nemohou být užity k důkazu. Na žádné z fotografií pak není vidět za čelní sklo žalobce vozidla. K důkazu tak nelze použít ani fotografie. Na fotografiích přestupku ze dne 16. 3. 2015 sice za čelní sklo vozidla vidět je, za čelním sklem se ale nachází kartička, která by mohla být onou požadovanou parkovací kartou. Ani tyto fotografie tak neprokazují protiprávní jednání řidiče.

Pokud by správní orgán seznal, že se správní delikty skutečně staly, měl věc řešit jako trvající delikt i v tomto případě. Žalobce se tedy celkově nedopustil pěti správních deliktů, ale pouze třech.

Ke správnímu řízení jako k celku žalobce poté namítal, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce. Žalobce je přesvědčen, že takový postup krátil žalobce na svém právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce má právo na to, aby jeho věc byla projednána, a to za přítomnosti jeho a jeho obhájce a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Žalobce přitom nekonání ústního jednání uplatnil i jako odvolací námitku. Obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu. Obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „trestních obvinění“. V takovém případě je nutné, v analogii s trestním řádem (ust. § 2 odst. 11), jakož i zákonem o přestupcích (ust. § 74 odst. 1), konat ústní jednání, jakož je i nutné aplikovat právě ust. čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu se žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, ve kterém krajský soud konstatoval, že „*Pokud tedy přestupkový zákon stanovuje správním orgánům v prvním stupni jednoznačnou povinnost konat ve věcech přestupků ústní jednání (srov. § 74 odst. 1 věta první), je nutné s ohledem na srovnatelný charakter správních deliktů a přestupků, jejich začlenění pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy a skutečnost, že zařazení určitého konání či opomenutí do kategorie přestupků nebo správních*

deliktů závisí jen na trestní politice státu, dovést stejnou povinnost u pro řízení o správních deliktech.“ K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se vyjadřoval i Krajský soud v Hradci Králové např. v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35, kde potvrdil názor žalobce ohledně nutnosti nařízení ústního jednání. Především se ale žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30. Rozsudek NSS je na věc zcela příléhavý, neboť NSS zde jednoznačně vyjádřil povinnost správních orgánů konat ústní jednání i v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalobce shledával takové pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.

Žalobce se neztotožnil s úvahami, které vedly správní orgán prvního stupně ke stanovení výše sankce. Správní orgán žalobci udělil pokutu na samé horní hranici zákonného rozpětí. Správní orgán jako jedinou polehčující okolnost hodnotil, že *„předmětným jednáním nebyla způsobena hmotná škoda“*. Správní orgán naopak jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnost, že provozovatel spáchal více správních deliktů. Žalobce měl za to, že takové hodnocení je nesprávné, neboť žalobce jako provozovatel vozidla správní delikty spáchat nemohl, protože jeho odpovědnost je pouze objektivní a žalobce osobně fakticky žádný správní delikt nespáchal. Správní orgán navíc vycházel ze skutečnosti, že žalobce spáchal 5 správních deliktů, ačkoliv žalobce ve skutečnosti spáchal delikty pouze tři. Žalobce tak zastává názor, že správní orgán měl určit vyšší sankci na samé spodní hranici zákonného rozpětí, a to ve výši 1 500 Kč.

Žalobce závěrem namítal, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 silničního zákona je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Provozovatel vozidla totiž nemůže učinit více, než poučit řidiče vozidla o tom, že má dodržovat dopravní předpisy, přinejmenším pokud řídí jeho vozidlo. Nicméně, osoba držící řidičské oprávnění musela absolvovat autoškolu a povinné závěrečné zkoušky, a tedy provozovatel vozidla je oprávněn se legitimně domnívat, že taková osoba zná své povinnosti (mj. povinnost dodržovat nejvyšší povolenou rychlost či neodstavovat vozidlo tam, kde to není povoleno). Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Jako vhodné se jeví uvést podobnost odpovědnosti držitele zbraně, kdy tento je oprávněn ji svěřit jenom osobě, která má příslušné oprávnění, stejně tak jako je provozovatel vozidla oprávněn vozidlo svěřit jenom tomu, kdo má řidičský průkaz. Analogicky se současnou dikcí zákona o silničním provozu by tak osoba, která je držitelem zbraně, odpovídala za trestný čin proti životu a zdraví, který spáchal ten, jemuž byla zbraň po právu svěřena, a skutečný střelec by vyvážel bez trestu, což je samozřejmě situace absurdní a zcela ústavně nekonformní. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o

silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí nevinu, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce měl za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona. Žalobce má proto za to, že aplikací ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod. Na základě výše uvedeného je dle názoru žalobce rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí žalovaného nepředcházely zákonné kroky správního orgánu prvního. Správní orgán dále neprokázal, že k přestupkům skutečně došlo a provozovatel vozidla tak může být shledán vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán nenařídil ve věci ústní jednání, ačkoliv je ve věci správního deliktu povinně nařizováno. Správní orgán pak nedostatečně odůvodnil výši udělené sankce.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl, že se neztotožňuje s tím, že by byl postupem správního orgánu I. stupně žalobce krácen na svých procesních právech a speciálně na svém právu na obhajobu. Žalovaný se domníval, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno v souladu se zákonem, kdy odkazoval na odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí, kde se zabýval zákonností postupu správního orgánu I. stupně a neshledal žádných nedostatků v tomto smyslu. Žalovaný se též domníval, že taktéž jeho žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalovaný dále konstatoval, že před zahájením řízení o žalobcem zmíněném správním deliktu ze dne 30. 10. 2014 byla žalobci řádně zaslána výzva k uhrazení určené částky, kdy žalobce na předmětnou výzvu nereagoval a byl opětovně předvolán k podání vysvětlení. Na toto reagoval vyjádřením cestou svého zmocněnce společnost Fleet Control, s. r. o, kde uvedl jako řidiče vozidla pana L.Y. Tento byl předvolán k podání vysvětlení, avšak byl opakovaně nekontaktní (opakované neúspěšné doručení). Následně na základě tohoto sdělení řidiče byly do spisové dokumentace založeny podklady ve vztahu k předmětné osobě sděleného řidiče.

Žalovaný se domníval, že byly učiněny veškeré možné úkony za účelem zjištění totožnosti skutečného řidiče vozidla v době spáchání předmětných přestupků, kdy skutečnost, že osobě sděleného řidiče vozidla panu Y. nelze doručovat, byla řádně doložena jak pokusy o doručení předvolání, tak podklady k předmětné osobě od Policie ČR, tedy další zasilání předvolání této osobě bylo zcela zjevně neúčelné. Žalovaný konstatoval, že v předmětném případě u šetřeného přestupku ze dne 30. 10. 2014 není pravdou, že by žalobce na předvolání k podání vysvětlení nereagoval, naopak je zřejmé, že na toto reagoval a řidiče vozidla uvedl až na základě předmětného předvolání k podání vysvětlení. Vzhledem k tomuto tak nebylo na místě uplatňování pořádkových pokut, jak zmiňuje žalobce. Žalovaný podotýká, že i v případě podezření z přestupku ze dne 27. 10. 2015 nezůstal žalobce na předvolání k podání vysvětlení pasivní, neboť zaslal cestou zmocněnce odepření výpovědi, tedy jej nebylo možné ani formou pořádkových opatření ke sdělení dalších skutečností nutit.

Žalovaný ke sdělenému řidiči ve vztahu k přestupku ze dne 30. 10. 2014 poznamenal, že předmětná osoba řidiče pan Y. je ze strany zmocněnce žalobce uváděn v desítkách případů,

tedy nikoli ojediněle, kdy žalovanému není známo, že by někdy tomuto údajnému řidiči bylo jakékoli předvolání s ohledem na předchozí vyhoštění doručeno. Žalovaný dále uvedl, že jakékoli další úkony za účelem prověření zcela zjevně obstrukčního tvrzení zmocněnce žalobce o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, by byly nadbytečné a pro správní orgán nepřiměřeně zatěžující a komplikující řízení. Žalovaný trval na tom, že žalobce má znát údaje totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, tedy pokud tyto nezná či nejsou aktuální, a toto má za následek nemožnost takového řidiče kontaktovat ze strany správního orgánu, pak za případné protiprávní jednání takového řidiče nese odpovědnost v řízení o správním deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Žalovaný konstatoval, že sama skutečnost, že se správní orgán I. stupně po neúspěšných pokusech o doručení předvolání k podání vysvětlení posléze zabýval dalším šetřením ohledně sděleného řidiče a v návaznosti na to pak do spisu založil podklady, dostatečně spolehlivě dokumentuje jeho snahu o zjištění totožnosti řidiče a o prověření tvrzení žalobce o totožnosti řidiče vozidla. Aby mohlo být vůči osobě sděleného řidiče zahájeno řízení o přestupku, je nutností, aby vzniklo důvodné podezření o tom, že se předmětná osoba protiprávního jednání dopustila, kdy u osoby, které nelze doručit jakoukoli písemnost a navíc v daném konkrétním případě u osoby opakovaně sdělované v desítkách případů správních deliktů různých osob tímž zmocněncem a která byla navíc vyhoštěna, lze důvodné podezření ze spáchání přestupku za absence dalších důkazů spatřovat jen stěží. V daném případě zde nebyly žádné důvody pro zahájení řízení proti osobě údajného řidiče panu Y., naopak zde byly splněny důvody pro zahájení řízení o správním deliktu (ve vztahu k přestupku nezjištěného řidiče ze dne 30. 10. 2014) vůči žalobci jako provozovateli vozidla, s nímž došlo k předmětným protiprávním jednáním.

Taktéž v případě přestupku nezjištěného řidiče ze dne 27. 10. 2014 je nutno podle žalovaného konstatovat, že vzhledem k odepření podání vysvětlení ze strany žalobce jako provozovatele vozidla, zde nebylo možné činit další kroky za účelem zjištění totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, a tedy i v tomto případě zde byly splněny podmínky pro odložení věci a zahájení řízení o správním deliktu. Žalovaný též uvedl, že není podmínkou, aby nebylo vedeno řízení o přestupku vůči sdělenému řidiči, aby byl provozovatel vozidla postihnut za správní delikt spočívající v tom, že neznal identitu řidiče. V daném případě byť se tvrzení žalobce o tom, že dne 30. 10. 2014 vozidlo řídil pan Y. jeví jako zjevně účelové, nelze žalobci prokázat, že identitu řidiče neznal, tedy nelze vůči němu vyvodit odpovědnost za takové protiprávní jednání. Žalovaný nikterak nepopírá subsidiární povahu správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. zákona o provozu na pozemních komunikacích, tedy že prioritní zůstává postih skutečného řidiče vozidla, a až poté, pokud nelze takového řidiče zjistit, lze za protiprávní jednání takového řidiče postihnout provozovatele vozidla, v daném případě žalobce. Žalovaný však konstatoval, že podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu v obou zmíněných a nyní analyzovaných případech (27. 10. 2014 a 30. 10. 2014) zde byly splněny a řízení o těchto správních deliktech tak bylo vedeno v souladu se zákonem a též v souladu se zákonem bylo vydáno následné rozhodnutí v předmětném řízení ze strany správního orgánu.

Žalovaný dále uvedl, že spáchání obou správních deliktů (zmiňované delikty ze dnů 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014) bylo žalobci řádně prokázáno, kdy skutkový stav věci byl zjištěn

spolehlivě v duchu zásady materiální pravdy. Spáchání předmětných správních deliktů bylo prokázáno zejména na základě důkazů provedených mimo ústní jednání dne

Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobce, že spáchání přestupků bylo prokázáno toliko na základě úředního záznamu. Považoval za podstatné konstatovat, že spáchání obou žalobcem namítaných přestupků nezjištěného řidiče vozidla, jehož je žalobce provozovatelem, bylo prokázáno zejména na základě pořízené fotodokumentace, kdy s touto jsou úřední záznamy pořízené strážníky v souladu. V daném případě tak úřední záznam nebyl považován za stěžejní důkaz, nýbrž za listinný podklad, kdy tento je v souladu se stěžejním důkazem, kterým je pořízená fotodokumentace. V daném případě tak nelze konstatovat, že správní orgán I. stupně rozhodoval na základě nepřijatelných důkazů, neboť s úředním záznamem nebylo zacházeno jako s důkazem, nýbrž listinným podkladem, tedy ani postup správního orgánu nelze považovat za rozporný s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, neboť svědecká výpověď svědků strážníků zde byla nahrazena fotodokumentací.

Žalovaný pak konkrétně k přestupku ze dne 27. 10. 2014 uvedl, že není pravdivé žalobcovo tvrzení, že by na fotodokumentaci nebylo možné vidět, že ve vozidle za čelním sklem nebyla umístěna platná parkovací karta, žalovaný konstatuje, že toto je dobře viditelné ze snímku pořízeného v čase 9:36:00 hodin, byť snímek částečně zobrazuje odraz světla okolí vozidla. Žalovaný se domníval, že pokud by parkovací karta byla za čelním sklem umístěna, pak by byla i přes tento odraz na snímku viditelná. Žalovaný dále odkázal na snímek v čase 16:33:37 téhož dne, kde je zdokumentováno dopravní značení v předmětném místě, kdy tímto je prokázáno, že žalobce měl povinnost při stání v předmětném úseku mít za čelním sklem vozidla umístěnu platnou parkovací kartu.

K přestupku ze dne 30. 10. 2014 žalovaný poté uvedl, že není pravdivé žalobcovo tvrzení, že by na fotodokumentaci nebylo možné vidět, že ve vozidle za čelním sklem nebyla umístěna platná parkovací karta, neboť toto je dobře viditelné ze snímků pořízených v čase 10:12:27, 10:12:31, 10:12:35, hodin, byť snímky částečně zobrazují též odraz světla okolí vozidla. Pokud by parkovací karta byla za čelním sklem umístěna, pak by byla i přes tento odraz na snímcích viditelná. Žalovaný dále odkázal na poslední snímek ve spisové dokumentaci, kde je zdokumentováno dopravní značení v předmětném místě, kdy tímto je prokázáno, že žalobce měl povinnost při stání v předmětném úseku mít za čelním sklem vozidla umístěnu platnou parkovací kartu. Žalovaný tak s ohledem na výše zmíněné důkazy o spáchání protiprávního jednání nezjištěným řidičem vozidla ve dnech 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014 uvedl, že nelze brát v potaz žalobcem zmíněný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 A 80/2015, neboť na posuzovanou věc zjevně nedoléhá.

K zániku odpovědnosti za správní delikt žalovaný tvrdil, že ke spáchání přestupků nezjištěným řidičem v nyní posuzovaném případě došlo mimo jiné dne 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014, přičemž k novelizaci zákona o provozu na pozemních komunikacích skutečně došlo až ke dni 7. 11. 2014, kdy došlo k upravení § 125e odst. 5 tohoto zákona, kdy do předmětného ustanovení bylo vloženo, že doléhá i na posouzení odpovědnosti fyzické osoby za správní delikt dle 125f téhož zákona. Žalovaný však setrval na tom, že i přestože došlo k novelizaci a výslovnému vložení předmětného ustanovení až následně, přesto k zániku odpovědnosti za zmíněné správní delikty provozovatele vozidla nedošlo, neboť zákonem je stanoven zánik

odpovědnosti z důvodu dosažení doby 1 roku od spáchání (stav do 30. 9. 2015) toliko u přestupků a nikoli u správních deliktů provozovatele vozidla. Žalovaný konstatoval, že však bez ohledu na tuto následnou novelu zákona je nutné uvést, že již z povahy věci, kdy zákon umožňuje před zahájením řízení o správním deliktu vedení přestupkového řízení (na projednání přestupků spáchaných do 30. 9. 2015 byl jeden rok), je vyloučeno, že tutéž lhůtu 1 roku by zákonodárce zamýšlel stanovit i pro zánik odpovědnosti za správní delikt, neboť správní delikt by se stal po vedeném přestupkovém řízení, které by bylo ze zákonných důvodů zastaveno např. až po 10 měsících, zcela neprojednatelným. Žalovaný též uvedl, že je na místě u správních deliktů spáchaných před datem výše zmiňované novely zákona o silničním provozu vycházet z toho, že společná ustanovení o správních deliktech uvedená pod § 125e zákona o silničním provozu jsou nejbližším možným výkladovým prostředkem pro posouzení zániku odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla spáchaných přede dnem 7. 11. 2014, neboť v době, kdy k jejich spáchání došlo, zvláštní ustanovení zákona týkající se zániku odpovědnosti za tyto správní delikty v zákoně o silničním provozu absentovalo. Tento závěr je plně odůvodněn i následným jasným vyjádřením zákonodárce ve výše uvedené novele zákona o silničním provozu toto ustanovení v plně šíři aplikovat na správní delikty provozovatelů vozidel. Žalovaný se domníval, že ze žalobcem uvedené Metodiky Ministerstva vnitra, tedy z jí stanovené lhůty pro zánik odpovědnosti, nelze vycházet, neboť není souladná s již výše uvedeným posouzením nejbližšího právního předpisu a úpravy v obdobné věci a poznamenával, že tato jen ve formě doporučení uváděla jednorozhodný zánik odpovědnosti u správních deliktů, kdy takové doporučení nebylo závazné a správní orgán I. stupně se jím nemusel řídit a též se jím neřídil.

Žalovaný dále konstatoval, že ohledně tvrzení žalobce týkající se překvapivosti obsahu žalobou napadeného rozhodnutí, je nutné konstatovat, že jelikož zde nebyly splněny podmínky pro zánik odpovědnosti u předmětných správních deliktů, nelze ve prospěch odvolatele užít legitimní očekávání postupu správního orgánu, když metodika obsahovala toliko nezávazné doporučení postupu. K žalobcem uváděnému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové žalovaný uvedl, že s jeho závěry prezentovanými žalobcem nesouhlasí a nepovažuje jej za závazný a jeho závěry nepovažuje za správné a souladné s právními předpisy viz. výše uvedená úvaha.

K námitce žalobce týkající se toho, že výše zmíněné přestupky měly být posouzeny jako trvajících delikt nikoli jako dva samostatné skutky, žalovaný uvedl, že takto nelze na věc nazírat. Dne 27. 10. 2014 na předmětné vozidlo z důvodu nepřítomnosti řidiče na místě bylo osazeno TPZOV, které následně na žádost žalobce bylo sejmuto v odpoledních hodinách, tímto byl omezen první skutek, neboť žalobce po zjištění protiprávnosti svého jednání měl a mohl splnit zákonné podmínky pro další parkování v daném místě či toto měl opustit. Pokud tak neučinil a vozidlo ponechal na místě nadále, pak je nutno na toto nahlížet jako na další skutek, tedy je zcela vyloučeno, aby mohly být předmětné přestupky hodnoceny jako trvajících toliko jeden přestupek a následně jako jeden trvajících správní delikt. Žalovaný též konstatoval, že i pokud by soud s takovou argumentací nesouhlasil, nelze přehlédnout, že případné trvání protiprávního jednání mohl žalobce uplatnit v rámci šetření přestupku, což neučinil, toto nenamítal ani následně v řízení o správním deliktu ani v odvolání, tedy žalovaný považoval předmětnou námitku uplatněnou v žalobě jako toliko účelové a neopodstatněné tvrzení,

kterým se žalobce snaží zpochybnit výrok napadeného rozhodnutí co do skutkové věty i uložené pokuty za správní delikty projednané ve společném řízení.

Žalovaný pak konkrétně k přestupku ze dne 6. 1. 2015 uvádí, že není pravdivé žalobcovo tvrzení, že by na fotodokumentaci nebylo možné vidět za čelní sklo vozidla. Žalovaný konstatuje, že za čelní sklo vozidla je dobře vidět na snímku pořízeném v čase 13:20:56 hodin, byť snímek částečně zobrazuje odraz světla. Žalovaný se domnívá, že pokud by parkovací karta byla za čelním sklem umístěna, pak by byla i přes tento odraz na snímku viditelná viz. vzor parkovací karty přiložený v příloze tohoto vyjádření. Žalovaný dále odkazuje na snímek v čase 13:53:30 téhož dne, kde je zdokumentováno dopravní značení v předmětném místě, kdy tímto je prokázáno, že žalobce měl povinnost při stání v předmětném úseku mít za čelním sklem vozidla umístěnu platnou parkovací kartu. Žalovaný navíc poznamenává, že pokud by byla ve vozidle žalobce v inkriminovanou dobu umístěna platná parkovací karta, pak by toto žalobce, jakožto osoba, která si vyžádala sejmutí TPZOV z vozidla, toto na místě namítala, což však neučinila, kdy takovou skutečnost neuplatnila ani následně v rámci šetření přestupku, ani v řízení o správním deliktu (kde takové tvrzení už by nebylo akceptovatelné z důvodu toliko dvou možných liberačních důvodů) a uplatňuje toto tvrzení účelově až v podané správní žalobě. Žalovaný takové tvrzení považuje za zjevně účelové, kdy jako podklad o účelovosti tvrzení žalobce dokládá jak vzor parkovací karty pro Plzeň získaný z volně dostupného serveru www.parkingplzen.cz, tak barevné či kvalitativně o něco lepší (nekopírované ale skenované) fotografie k přestupkům ze dne 6. 1. 2015, 7. 1. 2015 a 16. 3. 2015, které potvrzují správnost závěru správního orgánu I. stupně, že ve vozidle nebyla platná parkovací karta.

Žalovaný dále konstatuje, že obdobně avšak ve vztahu k fotodokumentaci k přestupkům neznámého řidiče ze dnů 7. 1. 2015 a 16. 3. 2015, kdy jsou opět pro porovnání zaslány barevné či kvalitnější fotografie, které potvrzují závěr správního orgánu I. stupně, že ve vozidle nebyla za čelním sklem platná parkovací karta resp. platná parkovací karta či platný parkovací lístek. Navíc je na místě poznamenat, že dosud ve spisové dokumentaci založené fotografie, na nichž je vidět bílý papír s číselným údajem za čelním sklem, dále upřesňuje fotografie ze dne 13. 3. 2015 pořízená v čase (hůře čitelný údaj) zřejmě počátek 10:51(54): zbytek času nečitelný, která ukazuje částečně detail papíru za čelním sklem vozidla, jehož je žalobce provozovatelem, kdy není pochyb o tom, že se nejedná o parkovací kartu viz. předložený vzor, kdy jde o totožný papír viz. předchozí případy.

K námitce žalobce týkající se toho, že výše zmíněné přestupky měly být posouzeny jako trvající delikt nikoli jako tři samostatné skutky odkazuje již na výše uvedenou argumentaci ve vztahu k předchozím dvěma přestupkům. I v případě nyní zmiňovaných K tomuto žalovaný uvádí, že správní orgán I. stupně nebyl povinen ve věci konat ústní jednání, neboť takový postup zákon jako povinnost správním orgánům neukládá. Žalovaný dále odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 30 A 84/2014, kde soud zkonstatoval, že je zapotřebí dodržet zásadu bezprostřednosti, tedy alespoň provést v řízení o správním deliktu dokazování mimo ústní jednání, u kterého má právo být účastník řízení přítomen, není však povinností nařizovat ústní jednání jako takové. Žalovaný dále uvádí, že se neztotožňuje se závěry Krajských soudů v Ústí nad Labem či Hradci Králové a konstatuje, že skutečnost, že zásada bezprostřednosti je dodržena i v případě konání dokazování mimo ústní

jednání, o němž byl žalobce řádně vyrozuměn, vypovídá i rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 122/2015-18, kde soud neshledal povinnost ve všech případech nařizovat ústní jednání a shledal, že postačuje provedení důkazů mimo ústní jednání, kdy je zpracován z tohoto protokol. Těmto požadavkům soudu správní orgán I. stupně v řízení dostal, kdy nařizování ústního jednání nebylo zapotřebí. Žalovaný poznamenává, že před vydáním rozhodnutí ve věci, po provedeném dokazování mimo ústní jednání v nepřítomnosti žalobce, tento byl vyrozuměn o možnosti seznámení s podklady a vyjádření se k nim, kdy za tímto účelem mu byla stanovena usnesením č. j. MMP/249417/15 lhůta pěti pracovních dnů, v této lhůtě však na vyjádření se k podkladům rezignoval a toliko došlo k doručení originálu plné moci prokazující, že odvolatel zmocnil pro své zastupování v řízení o správním deliktu pr. Os Fleet Control, s. r. o. (do předložení plné moci nebyl odvolatel v řízení o správních deliktech předmětným zmocněncem zastoupen z důvodu, že na výzvu správního orgánu před zahájením řízení o správním deliktu plnou moc nedoložil). Ke zmíněnému rozsudku NSS č. j. 9 As 139/2015-30 žalovaný konstatuje, že tento na nyní posuzovanou věc nedopadá, neboť v soudem posuzovaném případě správní orgán I. stupně nedostal zásadě bezprostřednosti, neboť nebylo provedeno ani dokazování mimo ústní jednání, u něhož by mohl být účastník řízení přítomen a o něm vyrozuměn a toliko byl jen účastník řízení následně vyrozuměn o možnosti seznámení s podklady a vyjádření se k nim před vydáním rozhodnutí. V nyní posuzovaném případě však zásadě bezprostřednosti správní orgán I. stupně dostal, když žalobce vyrozuměl o zahájení řízení o správních deliktech a konání dokazování mimo ústní jednání a toto mu doručil za užití tzv. fikce doručení na adrese jeho sídla s dostatečným předstihem před termínem provádění dokazování, tedy se žalobce provádění dokazování mohl zúčastnit či vyslat zmocněnce, kterého by si pro své zastoupení zvolil. Žalovaný uzavírá, že žalobce na účast u dokazování rezignoval a taktéž nereagoval ani na následné vyrozumění o možnosti seznámení s podklady a vyjádření se k nim (toliko byla doložena plná moc v originále prokazující zmocnění spolčenosti Fleet Control, s. r. o. k zastupování žalobce), kdy až po skončení lhůty k tomuto účelu stanovené došlo k vydání rozhodnutí ve věci správním orgánem I. stupně. Žalovaný též konstatuje, že žalobci nic nebránilo zúčastnit se provádění dokazování, seznámit se s obsahem spisu a uplatnit na základě tohoto konkrétní tvrzení.

Žalovaný dále konstatoval, že správní orgán I. stupně řádně odůvodnil výměru pokuty, kterou žalobci za spáchané správní delikty ve společném řízení uložil, kdy výměru pokuty nepovažoval žalovaný za nepřiměřenou či nedostatečně odůvodněnou, ale naopak za doléhající a uloženou v souladu se zákonem. Spáchání všech pěti správních deliktů bylo žalobci řádně prokázáno, když skutkový stav věci byl zjištěn spolehlivě v duchu zásady materiální pravdy. Je pravdou, že žalobce nese za protiprávní jednání nezjištěného řidiče objektivní odpovědnost, toto však neznamená, že správní delikty, které mu byly kladeny za vinu, nespáchal, toto toliko znamená, že se z odpovědnosti za správní delikt může zprostit jen v zákonem vymezených případech, jinak se jeho zavinění co do jeho formy nezkoumá ani neprokazuje. Žalovaný dále konstatoval, že neshledal s ohledem na výše uvedené žádných důvodů, pro něž by měla žalobci být uložena pokuta za správní delikty na samé spodní hranici zákonem stanovené výměry, naopak její uložení na samé horní hranici zákonné výměry považuje za adekvátní.

K neústavnosti právní úpravy institutu správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění

pozdějších předpisů žalovaný uvedl, že neshledal nic, co by jej mohlo vést k závěru, že správní orgán I. stupně ve věci postupoval v rozporu s právními předpisy. Žalovaný dále konstatoval, že správní orgán I. stupně je povinen se řídit zákony, tedy nikterak nepochybil, když postupoval dle platné a účinné právní úpravy. K posouzení ústavnosti právní úpravy je příslušný výlučně Ústavní soud, tedy správní orgán I. stupně a v návaznosti na něj ani žalovaný neměl s ohledem na platnost a účinnost právní úpravy žádný důvod pochybovat o její ústavnosti.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 237/2015 je vedle podrobné argumentace týkající se projednávaného správního deliktu v návaznosti na kasační námitky uveden odkaz na rozsudek téhož soudu č. j. 3 As 7/2014-21, který byl vydán Nejvyšším správním soudem ve věci správního deliktu provozovatele vozidla a který byl následně napaden ústavní stížností, která však byla usnesením sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. 12. 2015 odmítnuta jako zjevně neopodstatněná. Z předmětného usnesení Ústavního soudu pak nevyplývá, že by předmětná právní úprava měla být protiústavní. Z tohoto je tak zřejmé, že není důvodu jakkoli pochybovat o ústavnosti předmětné právní úpravy. Vzhledem k výše uvedenému jsou tak námitky žalobce ve vztahu k neústavnosti právní úpravy nedůvodné a taktéž nemohlo dojít postupem správního orgánu I. stupně ani žalovaného k porušení žalobcových práv.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud žalobu shledal **důvodnou**.

Soud se neztotožnil s tvrzením žalobce, že žalovaný neprovedl dostatečné kroky ke zjištění řidiče vozidla ve věci přestupku ze dne 30. 10. 2014. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno*.

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde v bodech 16 až 18 uvedl, že „*Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle*

kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké“... „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28.8.2014, čj. 30 A 92/2013-27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt“.

Pro posouzení důvodnosti žalobní námitky jsou významné i závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 10.11.2005, č.j. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, kde kasační soud uvedl: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjato s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce,

ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přičí základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamena znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobné platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva“.

Policie ČR v dané věci dne 6. 11. 2014 předala prvoinstančnímu orgánu úřední záznam s oznámením o podezření z přestupku podle § 125c) odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť dne 30. 10. 2014 v 10:05hod. bylo vozidlo tov. značky ŠKODA, černé barvy, RZ: ... zaparkováno v ulici Bezručova v úseku označeném dopravní značkou IP12 (rezervé parkoviště) s dodatkovou tabulkou: „08-06 hod. vyhrazené s platnou parkovací kartou ZÓNA A, 06-08hod. bez omezení“, přičemž ve vozidle nebyla viditelně umístěna parkovací karta. Z úředního záznamu dále vyplývá, že přítomná hlídka Městské policie Plzeň rozhodla o nasazení TPZOV, který byl nasazen na levé přední kolo vozidla v 10:12 hod a řidič byl vyrozuměn o dalším postupu vylepením upozornění na přední boční okno vozidla. Ve 14:30 hod téhož dne bylo telefonicky požádáno o sejmutí TPZOV, kdy po příjezdu na místo se u vozidla zdržoval žalobce, který odmítl podat vysvětlení a požádal o předání věci správnímu orgánu.

Policie ČR k oznámení o podezření ze spáchání přestupku a úřednímu záznamu připojila fotodokumentaci z místa přestupku zachycující vozidlo registrační značky ... zaparkované v úseku dopravní značky IP12 (rezervé parkoviště) s dodatkovou tabulkou: „08-06 hod. vyhrazené s platnou parkovací kartou ZÓNA A, 06-08hod. bez omezení“, přičemž z fotografií je patrné, že se za předním sklem daného vozidla se nachází volně položené papíry, ovšem nejedná se o platnou parkovací kartu potřebnou k možnosti zaparkování vozidla v daném místě a čase.

Výzvou k uhrazení určené částky ze dne 12. 11. 2014 prvoinstanční orgán popsal protiprávní jednání neznámého řidiče a současně žalobce poučil o možnosti sdělit údaje potřebné k určení totožnosti osoby, která v uvedenou dobu zmiňované vozidlo řídila. Žalobce měl správnímu orgánu sdělit jméno, příjmení, datum narození a adresu trvalého pobytu této osoby. Žalobce byl zároveň poučen, že toto sdělení se považuje za podání vysvětlení podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Na tuto výzvu žalobce nijak nereagoval. Následně byl žalobce předvolán k podání vysvětlení na den 9. 2. 2015 v 9:00hod.

Žalobce podáním ze dne 6. 2. 2015 uvedl, že: „Sděluji Vám, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ...,“ Ke svému podání pak doložil plnou moc ze dne 29. 11. 2014, kterou zmocnil ke svému zastoupení společnost FLEET Control, s.r.o. Správní orgán vyzval k podání vysvětlení pana L.Y., které mu se předvolání nepodařilo doručit.

Správní orgán požádal Magistrát hl. města Prahy o výpis z evidenční karty řidiče osoby L.Y. a kopii žádosti o jeho vydání. Magistrát hl. města Prahy sdělil, že požadované listiny nemá k dispozici, neboť osoba neprochází ani jejich evidencí, ani ROB.

Policie ČR, Krajské ředitelství Plzeňského kraje poskytlo správnímu orgánu na základě jeho žádosti informaci, že osoba L.Y. je státním příslušníkem Čínské lidové republiky. Bylo mu uloženo správní vyhoštění s platností do 22. 10. 2014. Od této doby neměl a doposud nemá na území ČR povolen žádný pobyt.

Následně dne 13. 8. 2015 správní orgán I. stupně věc ve smyslu § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odložil.

Postupu prvoinstančního orgánu není co vytknout.

Za této situace nelze vůbec hovořit o tom, že by žalobce správním orgánům předestřel skutkovou verzi reality, která by se jevila jako věrohodná a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ze dne 30. 10. 2014. Nebyla-li žalobcem předestřena skutková verze reality, která by se jevila jako věrohodná, nemohly správní orgány jakkoli pochybit při jejím dokazování. Prvoinstanční orgán ke zjištění pachatele přestupku učinil nezbytné kroky, když k podání vysvětlení předvolal žalobce jakožto provozovatele vozidla a současně k ověření věrohodnosti tvrzení žalobce disponoval v předchozím odstavci zmíněnými skutkovými zjištěními. Za předložení věrohodné skutkové verze byl odpovědný žalobce, pokud této své odpovědnosti nedostál, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správním orgánům, které postupovaly zcela v souladu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

Soud má na základě uvedeného za to, že správní orgán učinil správně, když odložil věc podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, neboť učinil veškeré možné kroky ke zjištění přestupce, kdy na základě nashromážděného spisového materiálu do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Soud má také za to, že nebylo na místě uplatňování pořádkových pokut, jak zmiňuje žalobce. V případě podezření z přestupku ze dne 27. 10. 2014 nezůstal žalobce na předvolání k podání vysvětlení pasivní, neboť zaslal cestou zmocněnce odepření výpovědi, tedy jej nebylo možné ani formou pořádkových opatření ke sdělení dalších skutečností nutit.

Námítka žalobce, že správní orgán nijak neprokázal, že přestupky ze dne 27. 10. 2014, 30. 10. 2014, 6. 1. 2015, 7. 1. 2015 byly skutečně spáchány, není důvodná. Žalobce odhlíží od toho, že úřední záznam nebyl jediným podkladem, o který správní orgán opřel svůj závěr, že stíhaná jednání, které dle názoru soudu jednoznačně jsou přestupkem dle silničního zákona ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) tohoto zákona, byla prokázána, protože na věc není aplikovatelné žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009. Byly zde především listiny (oznámení o podezření z přestupku a pořizená fotodokumentace), ze kterých lze jednoznačně dovodit, že řidič vozidla stál ve shora

uvedených případech na pozemní komunikace v úseku označeném dopravní značkou IP12 (reservé parkoviště) s dodatkovou tabulkou: „08-06 hod. vyhrazené s platnou parkovací kartou ZÓNA A, 06-08hod. bez omezení“, přičemž ve vozidle nebyla viditelně umístěna parkovací karta.

Pokud žalobce v žalobě uvádí, že z fotografií není zřejmé, že by řidič skutečně neměl za čelním sklem umístěnu parkovací kartu v případech přestupků ze dne 27. 10. 2014, 30. 10. 2014, 6. 1. 2015, 7. 1. 2015, neboť na žádné fotografii není jasně vidět za čelní sklo vozidla žalobce, soud s tímto tvrzením nesouhlasí. Na fotografiích, které jsou součástí správního spisu je zcela zřetelně vidět, celá část vozidla za předním sklem, přičemž je zřejmé, že se ve vozidle za předním sklem žádná parkovací karta v dané době v uvedených případech nenacházela.

Prisvědčit lze ovšem argumentaci žalobce týkající se přestupku ze dne 16.3.2015, že z fotodokumentace vztahující se k danému přestupku není zcela jasně a zřetelně vidět za přední sklo vozidla, tak aby mohl správní orgán dospět k závěru, že se neznámý řidič dopustil přestupku. Spáchání daného přestupku soud nepovažuje za spolehlivě prokázané. Správní orgány považovaly za stěžejní důkaz fotodokumentaci prostoru za čelním sklem vozidla, kde by řidič měl zanechat zaplacený parkovací lístek nebo parkovací kartu. Z pořízené fotodokumentace založené ve správním spisu však dle zdejšího soudu není zcela zřetelně rozpoznatelné, co je uvedeno na lístku, (kartičce) položené za předním sklem vozidla, a zda např. tato kartička nemohla být oním parkovacím lístkem, se kterým by bylo povoleno stát v úseku dopravní značky IP13c (placené parkoviště) s dodatkovou tabulkou: PLACENÉ Po-pá, 07-19.00, ZÓNA A. K tomu, aby mohl být přestupek spolehlivě prokázán měl správní orgán provést ještě další dokazování, a to např. svědeckou výpověď zasahujících policistů.

V této souvislosti soud poukazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 06.01.2016, čj. 2 As 217/2015 – 47, kde je uvedeno, že: „*Pokud správní orgány v rámci přestupkového řízení neprovedou dostatečně úplné dokazování rozhodných skutečností (§ 3 správního řádu z roku 2004), postačí i obviněnému z přestupku, který byl v řízení před správními orgány pasivní, aby poukázal na možné jiné varianty rozhodného skutkového děje, jež nebyly provedeným dokazováním vyvráceny, k tomu, aby byl v řízení před soudem úspěšný. Je případně na správním soudu, aby v mezích možností daných povahou soudního přezkumu správních rozhodnutí důkazně „oddělil zrna od plev“ a případně zcela nepravděpodobné či jinak bizarní námitky obviněného provedením důkazů eliminoval.*“ V daném případě soud tak prisvědčil argumentaci žalobce, že přestupek nebyl dostatečně prokázán, ačkoliv se žalobce neúčastnil dokazování konaného mimo ústní jednání, kde mohl svou námitku nedostatečného prokázání přestupku ze dne 16. 3. 2015 namítnout a je tedy na žalovaném, aby doplnil v tomto směru dokazování.

K tvrzení žalobce, že u přestupků ze dne 27.10.2014 a 30.10.2014 měl správní orgán věc posoudit jako jeden trvající správní delikt soud uvádí, že tato námitka není důvodná. V této souvislosti soud poukazuje zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.2.2015, č.j. 5A 164/2002-44, kde je uvedeno, že „*za trvající delikt lze považovat takový delikt, jímž pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě, jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení*

deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu“. Ze správního spisu k přestupku ze dne 27.10.2017 vyplývá, že tohoto dne hlídka Městské policie Plzeň v 9:30 hod zaregistrovala vozidlo tov. značky ŠKODA, černé barvy, RZ: ... zaparkováno v ulici Bezručova č. 14 po levé straně ve směru jízdy od ulice B. Smetany k Františkánské ulici v úseku označeném dopravní značkou IP12 (reservé parkoviště) s dodatkovou tabulkou: „08-06 hod. vyhrazené s platnou parkovací kartou ZÓNA A, 06-08hod. bez omezení“, přičemž ve vozidle nebyla viditelně umístěna parkovací karta.

Z úředního záznamu dále vyplývá, že přítomná hlídka Městské policie Plzeň rozhodla o nasazení TPZOV č. 918, který byl nasazen na levé přední kolo vozidla v 9:34 hod a řidič byl vyrozuměn o dalším postupu vylepením upozornění na přední boční okno vozidla. V 16:26 hod téhož dne bylo telefonicky požádáno o sejmutí TPZOV, kdy po příjezdu na místo se u vozidla zdržoval žalobce, který odmítl podat vysvětlení a požádal o předání věci správnímu orgánu. Po sejmutí TPZOV vozidlo místo opustilo, což především vyplývá ze srovnání pořízené fotodokumentace vztahující se k přestupkům ze dne 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014, neboť je zřejmé, že neznámý řidič sice zaparkoval vozidlo v obou dnech ve stejné ulici a ve stejném směru, ovšem již ne na stejném místě. Na přestupek ze dne 30. 10. 2014 je nutné pohlížet jako na nový skutek, neboť protiprávní stav vyvolaný dne 27.10.2014 byl opuštěním místa ukončen.

Stejně tak soud nepřisvědčil obdobné argumentaci žalobce ve vztahu k přestupkům ze dne 6. 1. 2015 a 7. 1. 2015. Ze správního spisu vyplývá, že dne 6. 1. 2015 hlídka Městské policie Plzeň v 13:15hod zaregistrovala vozidlo tov. značky ŠKODA, černé barvy, RZ: ... zaparkováno v ulici Bezručova č. 13 v úseku označeném dopravní značkou IP12 (reservé parkoviště) s dodatkovou tabulkou: „08-06 hod. vyhrazené s platnou parkovací kartou ZÓNA A, 06-08hod. bez omezení“, přičemž ve vozidle nebyla viditelně umístěna parkovací karta. Z úředního záznamu dále vyplývá, že přítomná hlídka Městské policie Plzeň rozhodla o nasazení TPZOV č. 966, který byl nasazen na levé přední kolo vozidla v 13:20 hod a řidič byl vyrozuměn o dalším postupu vylepením upozornění na přední boční okno vozidla. V 13:22 hod téhož dne bylo telefonicky požádáno o sejmutí TPZOV, kdy po příjezdu na místo se u vozidla zdržoval žalobce.

Po sejmutí TPZOV vozidlo místo opět opustilo, což vyplývá ze srovnání pořízené fotodokumentace vztahující se k přestupkům ze dne 6. 1. 2015 a 7. 1. 2015, neboť je zřejmé, že neznámý řidič opět zaparkoval vozidlo v obou dnech ve stejné ulici a ve stejném směru, ovšem již ne na stejném místě, ale o několik metrů dál. Na přestupek ze dne 7. 1. 2015 je tedy také nutné pohlížet jako na nový skutek, neboť protiprávní stav vyvolaný dne 6. 1. 2015 byl opuštěním místa ukončen.

Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že došlo již k promlčení správního deliktu provozovatele vozidla spáchaných ve dnech 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014.

Při prekluzi (promlčení) správního deliktu zaniká v důsledku uplynutí zákonem stanovené doby odpovědnost pachatele správního deliktu. Otázku prekluze (promlčení) správního deliktu je nutno zásadně posuzovat podle právní úpravy platné a účinné ke dni spáchání správního deliktu. V daném případě jsou těmito dny 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014 a

právní úprava týkající se zániku odpovědnosti za správní delikty postihované podle zákona o silničním provozu byla tato:

Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.

Podle § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d.

Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Subjektem správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu může být právnická osoba i osoba fyzická. Dopustí-li se právnická osoba správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, zaniká její odpovědnost za tento delikt ve smyslu § 125e odst. 3 téhož zákona tehdy, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. O zániku odpovědnosti fyzické osoby za stejný správní delikt zákon o silničním provozu mlčí. Otázka zániku odpovědnosti fyzické osoby za předmětný správní delikt je v zákoně o silničním provozu řešena teprve s účinností od 7.11.2014 (zákon č. 230/2014 Sb.).

Ohledně neexistence normy, která by upravovala lhůtu pro zásah veřejné moci do právní sféry fyzických a právnických osob, lze odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 19.2.2009, č.j. 1 Afs 15/2009-105. Nejvyšší správní soud v odůvodnění předmětného rozsudku uvedl: „S ohledem na neexistenci normy, která by upravovala lhůtu k vyměření celního dluhu, lze prima facie vskutku dospět k témuž závěru, k němuž dospěl krajský soud, totiž že v době dovozu zboží na přelomu let 1997 a 1998 právo vyměřit dluh na cłu nebylo podmíněno žádnou lhůtou, a proto plynutím jakkoliv dlouhé doby nezanikalo. Takovýto výklad je však s ohledem na elementární principy právního státu zcela nepřipustný. Jak uvádí ústavní judikatura, „[p]odstatou ochrany vlastnického práva v oblasti stanovení a vybírání daní a poplatků není pouze formální podřazení určité daně konkrétnímu ustanovení zákona, nýbrž tato ochrana se v materiálním právním státě [...] musí vztahovat také na případy aplikace a interpretace určitého zákonného ustanovení, jež stanoví daňovou nebo poplatkovou povinnost“ (nález ze dne 1.6.2005 sp. zn. IV. ÚS 29/05, Sb. ÚS sv. 37, č. 113, s. 463, na s. 469). *Conditio sine qua non* výkonu státní moci v podmínkách demokratického právního státu je podřízení státní moci obecným pravidlům právního řádu. Proto ani při vyměření celního dluhu nemohou jednat státní orgány bez omezení, přičemž právě stanovení doby, během níž lze celní dluh vyměřit, je významným limitem jinak neomezené státní moci (srov. k tomu též závěry generálního advokáta W. van Gervena cit. v bodě [25] níže). Promlčení stejně jako prekluze patří k těm nejobecnějším kategoriím právního řádu. Představují jeden z klíčových právních následků marného uplynutí času

v právu, přičemž absence jeho legislativního zakotvení může mít významné ústavněprávní konsekvence. Zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 7.5.2008, č.j. 1 As 35/2008-51, [p]rávní řád bude potud plnit svou společenskou funkci, pokud bude srozumitelný, přehledný, ale též bezrozporný. To platí o to více pro tak obecné instituty, jako je nutná obrana, které lze bez nadsázky označit za historické, a které lidé vnímají a používají odjakživa zcela přirozeně na ochranu svých práv, aniž by si vůbec uvědomovali jejich přesné vymezení v právu občanském, správním nebo trestním, natož aby rozlišovali jejich odvětvové „odlišnosti“ [část III/c c)]. Tyto teze lze jistě vztáhnout též na jiné obecné instituty práva, jako je promlčení nebo prekluze. Ke stejnému pojetí práva, které je prozařováno pojivem obecných principů právních, které dávají právnímu řádu jeho vnitřní uspořádanost a racionalitu, se nedávno výslovně přihlásil též rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 16.10.2008, čj. 9 Afs 58/2007-96 (věc Čechofracht, a. s.), publ. pod č. 1754/2009 Sb. NSS. Jednotlivé odvětvové odlišnosti promlčení nebo prekluze nemohou vést proto k závěru, že celní právo bude ve srovnání s jinými odvětvími právního řádu zcela unikátním odvětvím, v němž jako v jediném bude zásah veřejné moci do subjektivní sféry jednotlivce časově zcela neomezen. Smyslem prekluze stejně jako promlčení je jednak přispívat k právní jistotě účastníků právních vztahů, jednak stimulovat věřitele (ať již jím je subjekt soukromého práva nebo veřejná moc) k včasnému uplatnění jeho práv (srov. k tomu v občanskoprávní rovině výklad M. Knappové, P. Tégla a K. Eliáše in: Eliáš, K. Občanský zákoník. Velký akademický komentář Praha: Linde 2008, s. 408 násl.). V případě nároků veřejné moci nadto prekluze, případně promlčení, snižuje možnost svévolných zásahů do právní sféry fyzických a právnických osob. [...] Nejen české právo proto vychází z pozice, že zásahy veřejné moci do soukromé sféry jsou v zásadě vždy limitovány během času. Pokud zákon směřuje k opaku a vytváří zvláštní skupinu majetkových pohledávek státu, jejichž uplatnění nepodléhá žádné časové limitaci, ohrožuje právní jistotu a oprávněná očekávání adresátů právních norem (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Pro ilustraci lze ukázat na právní úpravu běhu času a promlčení (event. prekluze) majetkových nároků v jiných právních odvětvích. Obecná promlčecí doba v občanskoprávní sféře je tři roky – tedy jen v této době může věřitel prostřednictvím soudu jako orgánu veřejné moci úspěšně uplatnit svou majetkovou pohledávku proti vůli dlužníka (§ 101 obč. zák.). Judikatura Nejvyššího soudu dnes podmiňuje v podstatě všechny občanskoprávní majetkové nároky promlčením (srov. např. rozsudek velkého senátu NS sp. zn. 31 Cdo 3161/2008 ze dne 12.11.2008, www.nsoud.cz, který dovozuje, že „[j]e-li obsahem nároku na náhradu nemajetkové újmy požadavek na zaplacení peněžní částky, pak princip právní jistoty vylučuje, aby plynutí času nebyly přiznány žádné právní účinky“). Podobné úvahy platí v právu veřejném. Podle daňového řádu nelze daň vyměřit ani doměřit či přiznat nárok na daňový odpočet po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde současně byla povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat (§ 47 odst. 1). Stěžovatel velmi případně činí paralelu též ve vztahu k jiným zásahům státní moci do sféry jednotlivce, jako je např. trestní represe, jejíž uplatnění je zásadně rovněž časově omezené. Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí dvacet let, jde-li o trestný čin, za který trestní zákon ve zvláštní části mj. dovoluje uložení výjimečného trestu, dvanáct let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let, pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta, a tři léta u ostatních trestných činů (§ 67 odst. 1 zákona č. 140/1961, trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů). Výklad, podle něhož v době do roku 2002 nebyly celní orgány v úspěšném uplatnění celního dluhu omezeny jakoukoliv lhůtou, by tak zcela absurdně stavěl

celní dluh do stejné roviny, jako jsou trestné činy taxativně uvedené v § 67a tr. zák., tedy vedle jednání naplňujících např. skutkovou podstatu válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva. V těchto zvláštních případech se však do značné míry setkává právo pozitivní s elementárními požadavky práva přirozeného, které zde výjimečně promlčení vylučuje (srov. např. nález Pl. ÚS 19/93 ze dne 21.12.1993 – ústavnost zákona č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, publ. pod č. 14/1994 Sb.). [...] Zákonodárce tedy tím, že odkázal na subsidiární použití obecných předpisů o správě daní a poplatků, současně však vyloučil užití § 47 daňového řádu, vytvořil prima facie protiústavní mezeru. S ohledem na úvahy podané shora je totiž evidentní, že nelze dospět k závěru, že celní orgány mohou celní dluh vyměřit kdykoliv, neboť takovýto závěr by byl v rozporu s ústavním pořádkem.“ Byť se citovaný judikát týká vyměření celního dluhu, lze dle názoru zdejšího soudu filozofii právní úvahy tohoto judikátu aplikovat i na danou věc.

Neexistenci právní úpravy pro zánik žalobcovy odpovědnosti za správní delikt tedy nelze vyložit tak, že by žalobce mohl být veřejnou mocí za správní delikt postižen po neomezeně dlouhou dobu. Takový výklad by stavěl žalobcem spáchaný správní delikt na stejnou úroveň např. s trestnými činy proti lidskosti, proti míru a válečnými trestnými činy, což je závěr zjevně absurdní a v rozporu s ústavním pořádkem.

Chybějící úprava otázky zániku odpovědnosti za žalobcem spáchaný správní delikt tak představuje mezeru v zákoně. Soud se proto zabýval tím, zda lze onu mezeru překlenout na základě analogie práva nebo zákona. Činil tak při vědomí toho, že v oblasti správního trestání lze analogii použít jen v omezeném rozsahu, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2008, č.j. 1 As 27/2008-67).

Analogií aplikace práva je třeba rozumět řešení právem neupravených vztahů podle právní úpravy vztahů podobných. Teorie práva rozlišuje tzv. analogii legis, tedy situaci, kdy se na skutkovou podstatu zákonem neřešenou aplikuje právní norma, která je obsažena ve stejném zákoně a která upravuje skutkovou podstatu nejpodobnější, a tzv. analogii iuris, tzn. situaci, kdy lze výjimečně aplikovat právní zásady příslušného právního odvětví, případně dokonce obecné právní zásady, které obsahuje celý právní řád, ovšem pouze za předpokladu, že není možné postupovat prostřednictvím analogie legis (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.9.2011, č.j. 9 As 47/2011-105).

V dané věci lze aplikovat § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu *per analogiam legis*.

Zaniká-li dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, pokud je provozovatelem vozidla právnická osoba, pak je toto ustanovení svou povahou nejpodobnější zákonem neřešené otázce zániku odpovědnosti provozovatele vozidla za tentýž správní delikt, pokud je provozovatelem vozidla osoba fyzická. S ohledem na smysl prekluze, tak jak byl popsán ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, zde přitom dle názoru zdejšího soudu neexistuje překážka pro využití analogie legis v podobě výkladu k újmě

účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem.

Z chronologie průběhu věci je tak zjevné, že k zániku odpovědnosti za správní delikt v případě žalobce nedošlo. Správní delikty byly spáchány dne 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014 a prvoinstanční orgán se o nich dozvěděl dne 30. 10. 2014, kdy mu byl doručen záznam o přestupku Policií ČR ze dne 27. 10. 2014 a dne 6. 11. 2014, kdy mu byl doručen záznam o přestupku Policií ČR ze dne 30. 10. 2014

Řízení o správním deliktu bylo zahájeno dne 2. 10. 2015 doručením oznámení o zahájení řízení o správním deliktu, tj. před uplynutím doby dvou let ode dne, kdy se prvoinstanční orgán o správním deliktu dozvěděl, a současně dříve, než uplynuly čtyři roky od spáchání správního deliktu.

Rovněž zde není důvod k tomu, aby lhůta pro zánik odpovědnosti za předmětný správní delikt byla dána shodně jako v případě odpovědnosti za přestupek.

Podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném ke dni 27. 10. 2014 a 30. 10. 2014, *přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.*

Shora citované ustanovení upravující zánik odpovědnosti za přestupek jakožto zaviněného jednání (srov. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích) totiž není onou zákonnou úpravou, která je svým obsahem nejpodobnější chybějící úpravě odpovědnosti za správní delikt (fyzické osoby), jenž je založen na objektivní odpovědnosti za deliktní jednání, tedy odpovědnosti bez ohledu na zavinění. Nejpodobnějším ustanovením, jak již bylo řečeno výše, je zde § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu. Ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu porušuje povinnosti provozovatele vozidla zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Tato povinnost je zakotvena v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a platí bez rozdílu toho, zda je provozovatelem vozidla osoba právnická či osoba fyzická. Jak fyzickou, tak právnickou osobu v postavení provozovatele vozidla tedy v tomto směru tíží stejná povinnost, v případě jejího porušení jí hrozí postih za stejný správní delikt (§ 125f odst. 1 zákona o silničním provozu) a pokuta stanovená podle stejného zákonného ustanovení (§ 125f odst. 3 zákona o silničním provozu). Není tak důvodu, proč by i otázka zániku odpovědnosti za tentýž správní delikt neměla být jak pro právnické, tak fyzické osoby (jakožto provozovatele vozidla) řešena totožně.

Soud v tomto směru dále souhlasí s žalovaným, že by to bylo i proti koncepci úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, pokud by odpovědnost za něj zanikala ve stejné lhůtě jako odpovědnost za související přestupek řidiče vozidla. Jak již bylo též zmíněno výše, z díkce § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu vyplývá subsidiarita odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly

dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Uvedené znamená, že nejprve musí být zjišťován pachatel přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). Je-li tedy povinností správních orgánů nejprve zjišťovat, zda bude „průchodné“ řešení věci s řidičem vozidla v přestupkovém řízení, a až následně je event. oprávněn svoji pozornost zaměřit na provozovatele vozidla postihem za správní delikt, bylo by nelogické, aby lhůta pro zánik odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt byla tatáž jako lhůta pro zánik odpovědnosti řidiče vozidla za přestupek.

Soud shledal neopodstatněnou argumentaci žalobce, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání. Při posouzení důvodnosti této námitky (při vědomí, že žalobce jako obviněný ze správního deliktu má obdobná práva jako obviněný z přestupku nebo trestného činu) je nutné vycházet z toho, že se správní řízení obecně řídí zásadou písemnosti vyjádřenou v § 15 odst. 1 správního řádu, podle něhož *jednotlivé úkony v řízení se činí písemně, pokud zákon nestanoví jinak nebo pokud to nevyklučuje povaha věci. Jednotlivé sdělení v průběhu řízení lze vůči přítomnému účastníkovi řízení učinit ústně, pokud ten na písemné formě netrvá. Obsah úkonů prováděných jinou než písemnou formou se poznamená do spisu, nestanoví-li zákon jinak.* Dále pak z ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu, kde je uvedeno: „*Ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, uvědomí správní orgán o ústním jednání účastníky nejméně s pětidenním předstihem. Tuto povinnost nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal.*“ Jako případ, kdy zákon stanoví správnímu orgánu povinnost nařídit ústní jednání, lze uvést ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, kde je výslovně stanoveno, že o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V daném správním řízení však prvostupňový správní orgán rozhodoval o správním deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jehož se měl dopustit žalobce tím, že jako provozovatel daného vozidla v rozporu s § 10 nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Bylo tedy na prvostupňovém správním orgánu, aby vyhodnotil ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu, je-li nařízení ústního jednání ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníka nezbytné. Správní orgán nepochybil, nenařídil-li ústní jednání, neboť v řízení o správním deliktu rozhodoval na základě listinných podkladů (důkazů), jež měl k dispozici. Proto, pokud jde o podklady pro rozhodnutí a ve smyslu § 3 správního řádu o zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nebylo nutné nařizovat ústní jednání ke splnění účelu řízení. Nařizovat ústní jednání nebylo nutné, resp. nezbytné, ani k uplatnění práv žalobce. Žalobce měl možnost se s podklady pro rozhodnutí seznámit a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu se k nim vyjádřit. O tom byl poučen ve oznámením o zahájení správního řízení ze dne 18. 9. 2015. Ve správním řízení tak nedošlo k porušení zásady ústnosti. (obd. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č.j. 9 As 139/2015-30)

V posuzovaném správním řízení nedošlo ani k porušení zásady bezprostřednosti. V té souvislosti soud poukazuje na § 51 odst. 2 správního řádu, podle něhož *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.* Podle § 18 odst. 1 správního řádu *o ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výslechu svědka,*

výslechu znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Prvostupňový správní orgán vyrozuměl žalobce s předstihem o provedení (listinných) důkazů mimo ústní jednání oznámením o zahájení správního řízení ze dne 18. 9. 2015. Správní orgán o provedeném dokazování mimo ústní jednání sepsal ve smyslu § 18 správního řádu protokol ze dne 9. 10. 2015. Současně prvostupňový správní orgán v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 18. 9. 2015 poučil žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Prvostupňový správní orgán tak ve správním řízení o správním deliktu postupoval v souladu se zásadou bezprostřednosti.

Nedůvodným je v této souvislosti namítané porušení čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy a čl. 38 odst. 2 LZPS. Podle čl. 6 odst. 1 věty první Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“) *každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.* Podle čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy *každý, kdo je obviněn z trestného činu, má tato minimální práva: obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru, nebo pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují.* Podle čl. 38 odst. 2 LZPS *každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.* Článek 38 odst. 2 LZPS vychází z čl. 6 Úmluvy a v listině základních práv a svobod, je systematicky zařazen v hlavě páté nazvané Právo na soudní a jinou právní ochranu a vztahuje se na řízení před soudem. V daném případě postupoval prvostupňový správní orgán ve správním řízení o daném správním deliktu zcela v souladu se správním řádem, jak bylo výše uvedeno.

Co se týče úvah správního orgánu při stanovování výše uložené sankce, soud uvádí, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení, tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích. Pro správné a spravedlivé ukládání sankce je významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace sankce. Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgán musí důsledně řídit pravidly pro ukládání sankcí, která jsou obsažena v obecné i zvláštní části přestupkového zákona. Zásada individualizace sankce pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita sankcí odpovídaly všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu. Správní orgán je proto povinen zabývat se jednotlivými kritérii pro stanovení sankce, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí o druhu a výměře sankce. Vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby správní uvážení bylo přezkoumatelné soudem a současně i srozumitelné účastníkům řízení, musí pak být tento postup objasněn v odůvodnění rozhodnutí.

Úvahy správního orgánu byly v daném případě při ukládání výše sankce zcela v souladu s § 125f odst. 3 v návaznosti na § 125g odst. 3 zákona o silničním provozu a s § 12

zákona o přestupcích. Správní orgán přihlédl k závažnosti a následkům spáchaného porušení pravidel silničního provozu, kdy toto hodnotil jako méně závažné ve všech případech, neboť neznámý řidič parkoval v místech, kde je to za splnění stanovených podmínek povoleno. Jako okolnost polehčující byl zhodnocen fakt, že předmětným jednáním nebyla způsobena žádná hmotná škoda a jako přitěžující okolnost byla hodnocena skutečnost, že k protiprávnímu jednání došlo opakovaně. Přičemž jednáním neznámého řidiče byly nebo mohly být omezeny osoby, které na předmětném místě mohly parkovat za splnění podmínek. Se shora uvedenými úvahami správního orgánu se soud zcela ztotožňuje. Žalovaný správně hodnotil, že se žalobce dopustil 5 správních deliktů a nikoliv tří, jak uvádí žalobce v podané žalobě a v souladu se zákonem uložil žalobci pokutu na samé horní hranici zákonné sazby.

Námítka protiústavnosti § 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu

Podle čl. 95 Ústavy České republiky *soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou* (odstavec 1). *Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu* (odstavec 2).

Otázkou ústavnosti předmětné právní úpravy se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23.3.2016, č.j. 6 As 128/2015-32. Zmínil přitom usnesení Ústavního soudu ze dne 22.12.2015, sp.zn. I. ÚS 508/15 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) s tím, že „*Ústavní soud odmítl návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, neboť ten měl akcesorickou povahu k ústavní stížnosti, přičemž ta byla odmítnuta pro její zjevnou neopodstatněnost. I přesto, že meritem návrhu na zrušení předpisu se tedy Ústavní soud nezabýval a že (nepublikovaná) usnesení Ústavního soudu nejsou precedenčně závazná, domnívá se Nejvyšší správní soud, že uvedené usnesení nelze opomíjet. V odůvodnění zmíněného usnesení Ústavní soud totiž uvedl: „Pochybení obecných soudů a správních orgánů s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel. Obecné soudy řádně, logicky a na podkladě dostatečného důkazního stavu vyložily, proč neposoudily námitky stěžovatele proti správnímu rozhodnutí o vyslovení viny a sankce za spáchaný správní delikt jako důvodné.“ Z tohoto lze podle Nejvyššího správního soudu dovozovat obecný závěr o ústavní konformnosti předmětné právní úpravy. Pokud by totiž Ústavní soud považoval předmětné ustanovení za protiústavní, byla by pak jeho aplikace provedená správními orgány a soudy logicky stížena protiústavností. Ústavní soud však výslovně uvedl, že v postupu soudů a správních orgánů nespátřuje pochybení dosahující intenzity protiústavnosti.“. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval: „Dále lze připomenout, že na poli uvedené úpravy již několikrát rozhodoval i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudky ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46; ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45; ze dne 17.2.2016, č.j. 1 As 237/2015-31) a ani v těchto případech nepředkládal věc Ústavnímu soudu (nutno však podotknout, že v uvedených případech nebyla protiústavnost účastníky namítána). Z toho lze usuzovat o konstantním názoru Nejvyššího správního soudu o souladu předmětné úpravy s ústavním pořádkem. Podobnou úpravou se zabýval i Evropský soud pro lidská práva (dále „ESLP“), a to v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 19.10.2004, Falk proti Nizozemí, stížnost č. 66273/01*

(dostupné na <http://hudoc.echr.coe.int/>). ESLP se musel vypořádat s tím, zdali nizozemské orgány při aplikaci právní úpravy zakotvující objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za drobné dopravní přestupky neporušily čl. 6 odst. 2 Úmluvy, jenž zní: „Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.“ ESLP nejdříve připomněl, že presumpce neviny a povinnost toho, kdo rozhoduje o trestním obvinění, nést důkazní břemeno nejsou absolutní, neboť právní a faktické domněnky existují v každém systému trestního práva a nejsou principiálně v rozporu s Úmluvou, pokud smluvní státy zůstanou v rozumných mezích, přičemž vezmou v potaz, co je v sázce, a práva obviněného. Jinými slovy, smluvní státy jsou povinny zajistit, aby prostředky k dosažení legitimního cíle byly ve vztahu k tomuto cíli proporcionální. V tomto případě byla legitimním cílem bezpečnost silničního provozu, jež má být zajištěna tím, že dopravní přestupky detekované technickým nebo jiným způsobem, spáchané řidičem, jehož identita v dané době nebyla zjištěna, nezůstanou nepotrestány, přičemž vyšetřování a následné trestání těchto přestupků nebude představovat nepřijatelnou zátěž pro orgány veřejné moci. Navíc nizozemská úprava dává provozovateli možnost nechat pokutu přezkoumat soudním řízením v plné jurisdikci, v němž může vznést argument, že policie měla reálnou šanci vozidlo zastavit a zjistit totožnost řidiče. ESLP se finálně vyjádřil tak, že nizozemská právní úprava zakotvující objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel za drobné dopravní přestupky, u nichž je obtížné zjistit totožnost řidiče, je proporcionální uvedenému cíli, a proto je souladná s čl. 6 odst. 2 Úmluvy. Podobným prismaticem lze posuzovat i českou právní úpravu. Legitimním cílem zde je ochrana bezpečnosti silničního provozu. Konkrétněji se k tomu vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46, následovně: „V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil **objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla**, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Zvolený prostředek (objektivní odpovědnost

provozovatele vozidla) je tedy dle Nejvyššího správního soudu zcela přiměřený k uvedenému cíli. (...) **Nejvyšší správní soud taktéž zdůrazňuje, že provozovatel vozidla je trestán za to, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Nejvyšší správní soud si je vědom, že se jedná o konstrukci poměrně striktní a pro provozovatele vozidla nepříznivou. Touto konstrukcí je usnadněna důkazní pozice správního orgánu a do jisté míry se jí relativizuje povinnost správního orgánu nést důkazní břemeno. Jak však již bylo shora osvětleno, nejedná se o právní úpravu protiústavní, neboť tato úprava představuje přiměřený prostředek k dosažení legitimního cíle. Zákonodárce jejím zavedením reagoval na shora popsanou, neudržitelnou situaci, kdy nebylo možné uvedená delikttní jednání potrestat. Podle Nejvyššího správního soudu zákonodárce zvolil způsob, jenž se stále nachází v mezích ústavní konformity (k tomu viz shora a především podobnost s případem Falk proti Nizozemí). Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud taktéž uvádí, že striktní dopad předmětné právní úpravy (v podobě povinnosti platit pokutu) do právní sféry provozovatele vozidla, může tento provozovatel do jisté míry „tlumit“ prostředky soukromého práva (např. smluvní ujednání o povinnosti řidiče platit provozovateli náhradu zaplacené pokuty). „Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21).“ (zvýraznění doplněno zdejším soudem, pozn.)**

V rozsudku ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40, pak Nejvyšší správní soud otázku ústavnosti právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla shrnul následovně: „Vezmeme-li v úvahu, že

- *právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 a § 125f zákona o silničním provozu je omezena na úzkou skupinu deliktů objektivně a spolehlivě zjištěných prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo spočívajících v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 1 písm. a)],*
- *za podmínky, že takové porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu [pak by se plně uplatnila individuální odpovědnost pachatele na principu zavinění; § 125f odst. 1 písm. c)],*
- *kdy navíc nejde o odpovědnost absolutní, nýbrž s možností liberace z důvodů, které registrovaný provozovatel vozidla nemohl nijak ovlivnit [srov. § 125f odst. 5],*
- *a dokonce kdy – nad rámec nutného – podle zákonné konstrukce nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla teprve sekundárně, tj. pouze v případě, že nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku nevedly k cíli [srov. § 125f odst. 4],*

- *a konečně přihlédneme-li k povaze a intenzitě této formy nepřímého nátlaku na provozovatele vozidla (limitovaná výše pokuty, absence ukládání bodů do registru řidičů),*

nemá Nejvyšší správní soud ve světle výše zmíněné judikatury Evropského soudu pro lidská práva (a zatím sporé judikatury Ústavního soudu – usnesení sp. zn. I. ÚS 508/15 ze dne 22. prosince 2015) vážný důvod pochybovat o tom, že předmětná právní úprava v testu ústavnosti ob stojí.“

Zdejší soud se s výše citovanými závěry Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje a žalobcovy námitky stran protiústavnosti dotčené právní úpravy shledává nedůvodnými. Je pouze a jen na rozhodnutí provozovatele vozidla, komu své vozidlo svěří, a musí být rovněž – zcela v souladu s ústavním pořádkem – připraven nést případnou objektivní odpovědnost za jednání takové osoby, pokud s tou projednání přestupku nebude možné.

Na základě shora uvedených argumentů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., protože skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí u přestupku ze dne 16. 3. 2015 nemá oporu ve spise a vyžaduje doplnění a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Při novém rozhodování žalovaný zohlední soudem vytýkanou vadu.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), a částkou 1.428,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 11.228,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Jaroslava Topola.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 28. června 2017

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová

předseda senátu